Program Wychowawczo - Profilaktyczny
Zespołu Szkolno–Przedszkolnego
w Łękach

Rok szkolny 2025/2026

SPIS TREŚCI

I. Koncepcja programu.

II. Diagnoza.

III. Cele programu.

IV. Formy realizacji.

V. Sylwetka absolwenta.

VI. Zadania wychowawczo – profilaktyczne.

VII. Struktura oddziaływań wychowawczych – profilaktycznych.

VIII. Ewaluacja programu.

Program został opracowany w oparciu o dokumenty:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie MEN z 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Konstytucję Rzeczpospolitej Polskiej.
- Powszechną Deklarację Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa Karta Nauczyciela.
- Programów narodowych i krajowych w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut ZSP Łęki, Statut SP Łęki, Statut Przedszkola w Łękach.
- Standardy Ochrony Małoletnich.

- Analizy Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły z 2024/2025.

I. KONCEPCJA PROGRAMU

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole, Szkole, Przedszkolu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej koncepcji pracy. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Zespołu, Szkoły i Przedszkola w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Ponadto treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego biorą pod uwagę zapisy wynikające z opracowanych Standardów Ochrony Małoletnich. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie, w przedszkolu i szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą placówki, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z dzieci oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dzieci w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego tworzy spójną całość z przedszkolnym i szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, uwzględnionych w zaleceniach Ministerstwa Edukacji Narodowej, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego z 2024/2025 r. oraz kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;

3. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami;
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
6. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
7. rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej oraz zaangażowania w działalność np. organizacji harcerskich,
8. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
9. wspieranie rozwoju szeroko rozumianych kompetencji z obszaru edukacji zdrowotnej, edukacji związanej z obronnością i sytuacjami kryzysowymi, pierwszej pomocy.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
2. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
3. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
4. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
5. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

6. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków
7. w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.

Działalność informacyjna w szkole obejmuje w szczególności:

1. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. informowanie uczniów, ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią,
4. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych.

II. DIAGNOZA WSTĘPNA

Wnioski do realizacji w nowym roku szkolnym przyjęte na plenarnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w roku szkolnym 2024/25:

- zwracanie większej uwagę na zdrowie psychiczne uczniów poprzez wsparcie i organizację pomocy dla uczniów,
- rozbudzanie pasji, motywacji do nauki,
- budowanie systemu wartości u dzieci,
- przeciwdziałanie agresji słownej, fizycznej i psychicznej, zwracanie każdorazowo uwagę na zachowania naganne uczniów,
- zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym na kulturę języka,
- rozwiązywanie problemów wspólnie z rodzicami- stały kontakt, zachęcanie rodziców do większego zainteresowania się problemami dzieci,
- promowanie właściwego zachowania uczniów,
- kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacji zwycięstwa i porażki,
- położenie szczególnie dużego nacisku na promocję zdrowia psychofizycznego wśród uczniów,
- wzbogacenie programów promujących zdrowie fizyczne o treści związane z dobrym funkcjonowaniem w sferze psychicznej,
- Standardów Ochrony Małoletnich.

Opracowanie programu wychowawczo – profilaktycznego zostało poprzedzone diagnozą wstępną. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka została przeprowadzona na podstawie analizy dokumentów, tj.:

- wyników ankiety dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów klasowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawców,
- spostrzeżeń i uwag wychowawcy na temat klasy – przeprowadzenie obserwacji, wywiadów z uczniami,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
- spostrzeżeń i obserwacji uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawców, pedagoga, psychologa,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora),
- rekomendacji do pracy w roku szkolnym 2024/2025.

W trakcie pracy nad diagnozą szkoły zostały wyłonione również czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka niebezpieczne zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego.
Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Natomiast **czynniki ryzyka** to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

<u>Czynnikami chroniącymi naszej szkoły są:</u>

- duża grupa uczniów wykazuje pozytywną postawę wobec szkoły i nauki. Są to uczniowie, którzy doceniają pozytywny klimat szkoły, angażują się w niemal wszystkie działania i inicjatywy podejmowane na rzecz szkoły,
- poczucie, że w szkole jest przyjazna atmosfera,
- pozytywny stosunek do nauczycieli oraz szkoły,
- dobry kontakt oraz wsparcie emocjonalne ze strony nauczycieli,
- monitorowanie przez rodziców czasu wolnego spędzanego przez dziecko poza domem,
- mała liczebność uczniów oraz nauczycieli na tle innych szkół lokalnych,
- wymiana informacji między szkołą a rodzicami oraz między rodzicami a domem,
- czas spędzony z rodzicami,
- szkoła promuje zdrowy styl życia, pokazuje jak można spędzić wolny czas,
- wielu uczniów wykazuje dużą wrażliwość społeczną, angażując się w działania o charakterze wolontaryjnym,

- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy przez wprowadzenie i stosowanie właściwych w tym zakresie procedur, a także eliminowanie negatywnych relacji między uczniami,
- brak społecznej akceptacji dla zachowań odbiegających od norm,
- dobry kontakt wychowawcy ze swoimi uczniami,
- stałe monitorowanie zachowań uczniów przez wychowawców, pedagoga,
- budowanie w szkole, klasie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic poprzez angażowanie uczniów, rodziców w klasowe/szkolne przedsięwzięcia (np. Dzień Chłopaka, Dzień Życzliwości, Wigilia, Jasełka, Dzień Babci/Dziadka, Dzień Kobiet, obchody Dnia Rodziny/Dnia Dziecka, szkolne obchody różnych świąt państwowych, akcje wewnątrzszkolne i charytatywne, itp.),
- zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkole (współpraca z różnymi instytucjami),
- prowadzenie zajęć, pogadanek, różnych szkolnych przedsięwzięć, akcji z zakresu wzmacniania norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych, kształtowania umiejętności samokontroli, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, radzenia sobie z emocjami, promocja zdrowego trybu życia, doskonalenie technik asertywnych, radzenia sobie z emocjami – zwłaszcza negatywnymi itp.,
- stała współpraca wychowawcy, pedagoga, psychologa szkolnego z rodzicami (prawnymi opiekunami), różnymi Instytucjami na terenie Gminy Kęty oraz w obrębie Powiatu Oświęcimskiego,
- funkcjonowanie w szkole skrzynki uwag i wniosków,
- świetlica szkolna,
- zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne,
- szkoła współpracuje ze środowiskiem lokalnym, uczniowie wraz z opiekunami reprezentują szkołę w pozaszkolnych uroczystościach,
- Standardy Ochrony Małoletnich,
- Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

Czynniki ryzyka zdiagnozowane na podstawie wyników badań:

- niska motywacja uczniów do nauki,
- niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych,
- trudności w nauce,
- specjalne potrzeby edukacyjne,
- cyberprzemoc,
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem,
- przebywanie w środowisku młodzieżowym, w którym używało się substancji psychoaktywnych – łatwość dostępu do tych substancji,

- bierne sposoby spędzania wolnego czasu (gry komputerowe, korzystanie komunikatorów oraz portali społecznościowych, oglądanie tv),
- zbyt wiele czasu spędzanego z telefonem,
- wulgaryzmy,
- przebywanie wśród osób palących papierosy i spożywających alkohol, nadużywających,
- niska samoocena, brak wiary w swoje możliwości,
- nadpobudliwość, deficyt uwagi,
- zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (prawnych opiekunów),
- indywidualna sytuacja emocjonalna ucznia,
- zachowania buntownicze,
- łatwy dostęp do TV, cyberprzestrzeni w domach uczniów,
- konflikty i problemy rodzinne,
- małe wsparcie ze strony niektórych rodziców,
- niska skuteczność wychowawcza rodziców,
- alkoholizm rodzica (w najbliższej rodzinie) nadużywanie alkoholu w najbliższym otoczeniu ucznia,
- lęk przed zmianami społeczno-ekonomicznymi w kraju i na świecie.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny programu wychowawczo-profilaktycznego:

Cel szkoły skupia się także na podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026, tj.

W roku szkolnym 2025/2026 polityka oświatowa w Polsce koncentruje się na zdrowiu psychicznym dzieci, aktywności fizycznej oraz rozwijaniu kompetencji cyfrowych.
Podstawowe kierunki polityki oświatowej:

1. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży: Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz pomoc w kryzysach psychicznych staje się kluczowym priorytetem. Szkoły będą zobowiązane do wdrażania programów wsparcia psychologicznego.
2. Promocja aktywności fizycznej: W ramach polityki oświatowej kładzie się duży nacisk na zdrowy tryb życia i aktywność fizyczną uczniów. Szkoły będą zachęcać do uczestnictwa w zajęciach sportowych i promować zdrowe nawyki.
3. Rozwój kompetencji cyfrowych: W dobie cyfryzacji, rozwijanie umiejętności korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej staje się niezbędne. Szkoły będą musiały wprowadzać nowoczesne metody nauczania, które uwzględniają technologie cyfrowe.

4. Kształtowanie myślenia analitycznego: Interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych ma na celu rozwijanie umiejętności analitycznych uczniów. Wprowadzenie metod aktywizujących w dydaktyce ma wspierać krytyczne myślenie.
5. Edukacja obywatelska: Kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę będzie również istotnym elementem polityki oświatowej.

W nowym roku szkolnym pojawią się także nowe akcenty, takie jak ocenianie kształtujące oraz poczucie sprawczości dziecka, które mają na celu zwiększenie zaangażowania uczniów w proces edukacyjny.

Zrozumienie i wdrożenie tych kierunków w placówkach oświatowych pomoże w efektywnym planowaniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej zgodnie z najnowszymi wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej.

IV. FORMY REALIZACJI

Przykładowe metody i techniki stosowane w celu realizacji zadań:

- zajęcia edukacyjne w toku procesu dydaktycznego,
- zajęcia z wychowawcą klasy,
- lekcje religii – wpajanie uczniom zasad moralnych,
- edukacja zdrowotna w holistycznym ujęciu zdrowia,
- wyjazdy integracyjne, wycieczki do kina, na wystawy, do teatru, lekcje otwarte, spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty,
- zajęcia pozalekcyjne – koła przedmiotowe, zainteresowań,
- projekty edukacyjne,
- konkursy,
- debaty,
- dyskusje,
- warsztaty,
- wycieczki tematyczne, rekreacyjne i turystyczno – krajoznawcze,
- twórczość artystyczna,
- wykład,
- projekcje filmów,
- stosowanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej,

- działalność organizacji uczniowskich, w tym Szkolnego Wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego,
- akcje charytatywne,
- imprezy, uroczystości szkolne i środowiskowe, konkursy oraz wystawy,
- dni tematyczne (Dzień Sportu, Dzień Życzliwości, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet),
- praca w zespołach zadaniowych,
- praca indywidualna,
- rozmowy z pedagogiem szkolnym/specjalnym i psychologiem szkolnym,
- zebrania i konsultacje z rodzicami.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Nasz absolwent:

1. Ma poczucie własnej godności i wartości.
2. Zdobytą wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce.
3. Jest dobrze przygotowany do następnych etapów edukacji.
4. Szanuje dziedzictwo kulturowe.
5. Potrafi odróżnić dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
6. Jest tolerancyjny, szczery i wrażliwy.
7. Rozumie potrzeby innych, cechuje go empatia.
8. Potrafi współpracować z innymi, odczuwa odpowiedzialność za efekty pracy zespołowej.
9. Jest asertywny.
10. Cechuje się kulturą osobistą.
11. Dba o swoje zdrowie i otoczenie.
12. Dba o bezpieczeństwo własne i innych.
13. Posiada podstawowe umiejętności komunikowania się bez przemocy.
14. Rozumie, że ludzie są różnorodni z uwagi na swoje możliwości oraz ograniczenia.
15. Zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, wie jak zachować się w sytuacjach trudnych, kryzysowych. Wie jakie służby powiadomić w przypadku sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

<u>Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji na poszczególnych przedmiotach oraz godzinach do dyspozycji wychowawcy</u>

<u>I etap edukacyjny: klasy I–III</u>
<u>Edukacja wczesnoszkolna</u>

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na zdrowie i życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • przestrzeganie obowiązujących procedur bezpieczeństwa; • uwrażliwienie na utrzymywanie higieny osobistej, zwłaszcza częste mycie rąk.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • odbudowywanie właściwych relacji rówieśniczych po długim okresie zdalnego nauczania; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. • rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji, asertywności.

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiadania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw; • zapoznanie z postacią i przesłaniem moralnym patrona szkoły – Marii Konopnickiej; • kształtowanie umiejętności gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, w tym oszczędzania.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• zapoznanie, utrwalanie i przestrzeganie przyjętych procedur bezpieczeństwa w placówce; • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się w ruchu drogowym; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

<u>Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII</u>

OBSZARY	**ZADANIA**				
	KLASA IV	**KLASA V**	**KLASA VI**	**KLASA VII**	**KLASA VIII**
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie

	porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedo-skonałości.	mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	celów krótko – i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wyko-rzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunika-cji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji,	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania

	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów roz-wiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności	rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań cd.	Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) cd.	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocja-mi oraz z zachowaniami agresywnymi. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna

PRZEDMIOT	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. UCZEŃ:	SPOSOBY REALIZACJI	TERMINY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Edukacja wczesnoszkolna	• dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; • ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; • posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; • posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; • reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; • wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach	• odpowiednie bloki tematyczne w edukacji wczesnoszkolnej • pogadanki dotyczące zdrowia i profilaktyki; • systematyczne szczotkowanie zębów prowadzone pod kierunkiem pielęgniarki szkolnej; udział w akcjach prozdrowotnych(np. ,,Mleko w szkole", ,,Warzywa i owoce w szkole", „Już pływam"; • udział w zajęciach sportowych m.in. gimnastyka korekcyjna, • gazetki ścienne – zdrowo jem, zdrowo żyję • prace porządkowe na terenie klasy i szkoły, • udział w akcjach i konkursach ekologicznych (np. zbierania makulatury, plastikowych nakrętek, zużytych baterii i innych surowców wtórnych);	Wg planu dydaktyczno-wychowawczego danej klasy Co 6 tygodni Wg kalendarza szkolnego Wrzesień - maj	Wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach I-III, pielęgniarka, nauczyciel w-f, pedagog

	odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; • przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; • ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; • ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka • zna i przestrzega obowiązujące procedury bezpieczeństwa; • wie czym są i czym grożą uzależnienia.	• udział w zajęciach profilaktycznych „Nie pal przy mnie proszę”.	Cały rok	
Informatyka/ Godziny wychowawcze	• w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;	• zajęcia edukacyjne z informatyki • pogadanki, rozmowy, prezentacje multimedialne dotyczące zasad świadomego korzystania z komputera i innych urządzeń cyfrowych. • przestrzeganie przyjętego regulaminu pracowni informatycznej	Zgodnie z planem nauczania w danej klasie Na bieżąco	Nauczyciel informatyki, wychowawcy, pedagog

Biologia Przyroda/ Godziny wychowawcze	• analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; • wie co to jest nowotwór skóry, jak wygląda niepokojące znamię; • wie czym są szczepionki oraz potrafi uzasadnić dlaczego warto je promować i szczepić się; • uzasadnia konieczność ochrony przyrody; • opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;	• zajęcia edukacyjne z biologii • prelekcje z udziałem lekarza lub pielęgniarki, pedagoga m.in. profilaktyka czerniaka, • prezentacje multimedialne dotyczące sytuacji wymagających konsultacji lekarskiej • udział w konkursach ekologicznych, plastycznych, literackich, fotograficznych i muzycznych promujących zachowania prozdrowotne, ekologiczne, itp.	Wg planu dydaktycznego	Nauczyciel biologii, przyrody, pedagog

Wychowanie fizyczne/ technika/biologia /Godziny wychowawcze	• opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; • opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; • opisuje zasady zdrowego odżywiania; • przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; • przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; • omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; • bierze udział w lokalnych akcjach sportowych - zawodach, rajdach rowerowych, • wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; • omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; • wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania	• pogadanka, rozmowy, dyskusja • pogadanka, analiza piramidy pokarmów, gazetka • pokaz, prezentacja • pogadanka, spotkanie z pielęgniarką, prezentacja siebie, auto rzeźba • praktyczne ćwiczenia, pokaz, pogadanka • spotkanie z pielęgniarką, policjantem, strażakiem, pokaz udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia • wykład z elementami dyskusji • rozmowa z pedagogiem/psychologiem • spotkanie z lekarzem, trenerem personalnym lub sportowcem, pogadanka • pogadanka, informacje uczniów na podstawie obserwacji własnego ciała	Cały rok Wrzesień, grudzień, marzec, czerwiec Październik, styczeń, maj Raz w roku, lub wg potrzeb Cały rok dwa razy w roku jesień, wiosna Według potrzeb Według potrzeb dwa razy w roku Według potrzeb	Nauczyciel w-f , wychowawcy klas Nauczyciel biologii, techniki, w-f Wychowawcy, Nauczyciel techniki, w-f Wychowawcy klas, n-l w-f Wychowawcy klas, n-l w-f Wychowawcy klas, n-l w-f, policjant, strażak, pielęgniarka Nauczyciele, wychowawcy, n-l w-f Wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciel edukacji zdrowotnej Nauczyciel w-f, trener, sportowiec, lekarz Nauczyciel biologii, w-f

	sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; • wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;			
WOS/edukacja zdrowotna Godziny wychowawcze	• rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; • uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;	• metody rozwiązywania konfliktów i problemów, współdecydowania • różne formy dyskusji • refleksyjna obserwacja • metody o charakterze decyzyjnym • metody kształcące umiejętności: społeczne, twórczego myślenia i rozwiązywania problemów (np. burza mózgów, drzewo decyzyjne, metaplan)	Wg planu pracy w danej klasie	Nauczyciel WOS, wychowawcy, pedagog, nauczyciel edukacji zdrowotnej, Przedstawiciele instytucji np. PPP

Przyroda/ Godziny wychowawcze	• kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; • doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;	• potkanie z pielęgniarką, policjantem, strażakiem, pokaz udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia • tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu. • uświadamianie o szkodliwości hałasu. • dbanie o czystość i estetykę w klasach oraz wokół szkoły. • kształtowanie nawyków aktywnego wypoczynku. • radzenie sobie ze stresem i emocjami -zajęcia warsztatowe • zajęcia integracyjne • godziny z wychowawcą • lekcje biblioteczne • koła zainteresowań	Wg planu pracy w klasie IV	Nauczyciel przyrody, Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego

Edukacja dla bezpieczeństwa/ Godziny wychowawcze	• wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;	• obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa • wizyty w instytucjach ratowniczych; • spotkania, prelekcje, wykłady z policjantami, ratownikami medycznymi, kombatantami, ekologami, psychologami itp.; • udział w konkursach, których zakres jest zbieżny z problematyką przedmiotu	Zgodnie z planem pracy danej klasy	Nauczyciel przedmiotu Wychowawcy, ratownik medyczny, policjant, psycholog, nauczyciel edukacji zdrowotnej, pielęgniarka, ekolog

	• ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); • wie, jak postępować w sytuacji zagrożenia epidemicznego.			
Technika/Plastyka/ Godziny wychowawcze	• przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;	• zajęcia edukacyjne z techniki • pogadanki • zadania praktyczne • poznanie zasad i prowadzenie segregacji odpadów • tworzenie plakatów zachęcających do segregacji odpadów. • prowadzenie zbiórki surowców wtórnych, • przedstawienie korzyści wynikających z oszczędzania energii elektrycznej, cieplnej, wody, zużycia papieru. • prace przy zagospodarowaniu zieleni w otoczeniu szkoły	Wg planu dydaktycznego	Nauczyciel techniki, plastyki, instytucje, samorząd terytorialny

Edukacja zdrowotna/ Godziny wychowawcze	• radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu; • wie czym są i czym grożą uzależnienia.	• zajęcia edukacji zdrowotnej • spotkania z pielęgniarką szkolną • spotkanie z dietetykiem • godziny wychowawcze • eksponowanie publikacji na wskazany temat • rozmowy z uczniami • zajęcia warsztatowe • treningi asertywności • akcje oraz zajęcia profilaktyczne „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”, „No promil – no problem”.	Wg planu dydaktycznego w zależności od potrzeb	Nauczyciel edukacji zdrowotnej, pedagog, wychowawcy, PPP

2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych

PRZEDMIOT	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. UCZEŃ:	SPOSOBY REALIZACJI	TERMINY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Edukacja wczesnoszkolna	• identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; • współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i	• odpowiednie bloki tematyczne w edukacji wczesnoszkolnej • czynny udział w akademiach organizowanych w szkole oraz cotygodniowych apelach szkolnych • udział w obchodach świąt państwowych i religijnych • wspólne rozwiązywanie konfliktów	Wg planu dydaktyczno-wychowawczego danej klasy, Wg kalendarza imprez szkolnych	Wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach I-III, przedstawiciele instytucji, np. PPP

	doświadczeniami, wykorzystując technologię; • dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; • dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; • odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; • ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; • szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; • uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; • wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; • wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich,	• wyrabianie nawyku kulturalnego zachowania się, nauka savoir-vivre • mobilizowanie do osiągania lepszych wyników w nauce • dbanie o wygląd sali lekcyjnej • pełnienie dyżurów w klasie • uczestnictwo w akcjach charytatywnych (np. „Góra grosza”, zbieranie nakrętek na rzecz chorych dzieci) • przedstawienia teatralne, pokazy edukacyjne o tematyce społecznej • spotkania ze specjalistami z PPP	Wg potrzeb Wg harmonogramu spotkań	

	i nazywając to, co jest wartością dla niego; • naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; • przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem			
Informatyka/ Godziny wychowawcze	• uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;	• zajęcia edukacyjne z informatyki • działania zespołowe, współpraca w grupie – projekty, zarządzanie projektami • komunikacja z wykorzystaniem społecznościowych środowisk wirtualnych • prezentacja efektów pracy zespołowej	Na bieżąco podczas realizacji planu pracy w danej klasie	Nauczyciel informatyki, wychowawcy

Wychowanie fizyczne/ Godziny wychowawcze	• uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; • pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; • wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; • wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; • identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;	• pogadanka, prezentacja audiowizualna, film • praktyczne ćwiczenia, praca grupowa, prezentacja audiowizualna. • pogadanka, pokaz filmowy. • pogadanka, udział w imprezach wewnątrzszkolnych • ćwiczenia dramowe, pogadanka, objaśnianie • pogadanka, wymiana doświadczeń, autoprezentacja	podczas rozgrywek sportowych, konkursów, lekcji w-f Podczas rozgrywek sportowych, na lekcji w-f, na festynie Podczas rozgrywek sportowych, konkursów, gier i zabaw Wg kalendarza szkolnego według potrzeb	Nauczyciel w-f Nauczyciel w-f, samorząd uczniowski Nauczyciel w-f, samorząd uczniowski Nauczyciel muzyki, w-f, samorząd szkolny, wychowawcy klas Nauczyciel języka polskiego, wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele

Wychowanie fizyczne/ Godziny wychowawcze	• wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);	• kreatywne pisanie, reklama, wyszukiwanie informacji w źródłach, Polska filmoteka, notatka • ćwiczenia dramowe, ankieta sprawdzająca umiejętności i uczucia, dyskusja wyjaśniająca zrozumienie siebie • pogadanka, praca w grupach, dyskusje • wywiad, ankieta, sondaż, rozwiązywanie problemów, gromadzenie informacji na określone tematy z różnych źródeł.	w ciągu roku w ciągu roku dwa razy w roku w ciągu roku	Wszyscy nauczyciele, samorząd uczniowski Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele Samorząd szkolny, wychowawcy klas n-el w-f

WOS/Doradztwo zawodowe/ Godziny wychowawcze	• współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej auto-prezentacji – kształtowania swojego wizerunku; • wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;	• metody autoprezentacji, rozwiązywania konfliktów i problemów, współdecydowania • metody pracy grupowej, w tym uczniowskie projekty edukacyjne • różne formy dyskusji • korzystanie ze stron interneto-wych instytucji publicznych, w tym organów samorządowych, organów władzy publicznej, czy organizacji społecznych • praca z różnymi typami przekazu (np. interaktywnymi) • refleksyjna obserwacja • wycieczki wirtualne, wykorzystujące dedykowane aplikacje do wybranych instytucji np. do urzędu gminy	Wg planu pracy danej klasy	Nauczyciel WOS, wychowawcy, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog przedstawiciele instytucji,

	• przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;	• lekcje organizowane we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, instytucjami oferującymi usługi poradnictwa zawodowego oraz organizacjami pozarządowymi (za zgodą rady pedagogicznej i rodziców) • metody o charakterze decyzyjnym oraz metody kształcące umiejętności: społeczne, twórczego myślenia i rozwiązywania problemów (burza mózgów, drzewo decyzyjne, metaplan)		

Przyroda/ Godziny wychowawcze	• zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;	• udział w kampaniach na rzecz środowiska lokalnego • wdrażanie do radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz szukania pomocy. • radzenie sobie ze stresem i emocjami. • kształtowanie i rozwijanie umiejętności pracy w grupie; • zajęcia dotyczące wartości, kształtujące postawę szacunku, empatii, tolerancji; • nauka społecznie akceptowanych sposobów rozwiązywania konfliktów (negocjacje i mediacje) oraz komunikacji interpersonalnej	wrzesień kwiecień wg potrzeb wg planu dydaktycznego	Nauczyciel przyrody, wychowawcy, pedagog, psycholog, instytucje
Biologia/ Godziny wychowawcze	• prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;	• pogadanki • pokazy edukacyjne • korzystanie ze stron internetowych • praca z różnymi formami przekazu (np. interaktywnymi)	Wg planu dydaktycznego, wg potrzeb	Nauczyciel biologii

Edukacja zdrowotna/ Godziny wychowawcze	• zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; • rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiadane i pisane słowa; • kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;	• zajęcia edukacyjne organizowane we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, • korzystanie ze stron internetowych przedstawiających zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; • praca z różnymi formami przekazu (np. interaktywnymi) • korzystanie ze stron internetowych, stowarzyszeń, instytucji lub organizacji społecznych zajmujących się wolontariatem • praca z różnymi typami przekazu (np. interaktywnymi)	wg planu dydaktycznego	Nauczyciel edukacji zdrowotnej, wychowawcy Przedstawiciele instytucji

3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:	SPOSOBY REALIZACJI	TERMINY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Edukacja wczesnoszkolna	• ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; • szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; • określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; • odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; • odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania; • potrafi gospodarować swoimi zasobami finansowymi, oszczędza;	• odpowiednie bloki tematyczne w edukacji wczesnoszkolnej • czynny udział w akademiach organizowanych w szkole oraz cotygodniowych apelach szkolnych • udział w obchodach świąt państwowych i religijnych • spektakle teatralne i inne formy edukacji kulturalnej • wycieczki edukacyjne • udział w akcjach np. Tydzień Kultury Języka • konkursy literackie, plastyczne, fotograficzne • spotkania z ludźmi reprezentującymi różne zawody • spotkania integracyjne	Wg planu dydaktyczno-wychowawczego danej klasy Wg kalendarza imprez szkolnych Wg harmonogramu wycieczek szkolnych Wg planu dydaktyczno-wychowawczego danej klasy	Wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach I-III, instytucje kulturalne, polonista, przedstawiciele różnych zawodów

Język polski /Historia/ Godziny wychowawcze	• kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczest-nictwa w wydarzeniach kulturalnych; • rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; • uczy zasad kultury, obycia, uspołecznia się.	• odpowiednie działy programowe w kl.4-8 • stosowanie metod aktywizujących: rozmowy dydaktycznej, metody projektu, dyskusji dydaktycznej, debaty: za i przeciw, plakatu, scenki improwizowanej, dramy, odgrywania ról, • korzystanie z biblioteki szkolnej zarówno w postaci księgozbioru, jak i zasobów multimedialnych • zapewnienie uczniom kontaktu ze: spektaklem teatralnym, filmem (ekranizacje, adaptacje lektur), czasopismem, literaturą piękną, słownikami, pomocami wizualnymi, Internetem, • stworzenie atmosfery mobilizującej do prawidłowego i wszechstronnego kształtowania osobowości młodego człowieka oraz uczenie go odpowiedzialności za siebie i innych; • uwrażliwienie na różne obszary biedy ludzkiej, potrzeby i problemy innych	Wg rozkładów materiałów nauczania, planów wynikowych dla klas 4-8 Podczas całego procesu edukacyjnego w kl.4-8 Na bieżąco wg potrzeb	Nauczyciel języka polskiego, historii, wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach 4-8, bibliotekarz, instytucje kulturalne, urząd gminy, pedagog, opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, opiekunowie Wolontariatu

		ludzi poprzez krzewienie ducha czynnej miłości bliźniego; • rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi, wyzwalanie chęci do działania w celu poprawy istniejącego stanu rzeczy; • doświadczenie sposobu cennego zagospodarowania czasu wolnego; • budowanie zdrowego poczucia własnej wartości; • dostrzeganie swych mocnych stron i zasobów; • umożliwienie uczniom i nauczycielom, pragnącym pomagać innym osobom, podjęcia działalności wolontaryjnej; • propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od przemocy i uzależnień		

Język polski/ Historia/ Godziny wychowawcze	• jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy; • zna i przestrzega ogólnie przyjęte normy i prawa każdego człowieka.	• udział w uroczystościach szkolnych, środowiskowych i państwowymi, • uczestnictwo w konkursach przedmiotowych, akcjach czytelniczych, konkursach literackich, recytatorskich, • propagowanie czytelnictwa (pogadanki, prelekcje, lekcje biblioteczne), • redagowanie artykułów na stronę internetową szkoły, • uczenie młodzież poszanowania i przestrzegania praw każdego człowieka oraz ukierunkowanie na takie wartości jak: prawda, otwartość, miłość, uczciwość; • doświadczenie sposobu cennego zagospodarowania czasu wolnego; • budowanie zdrowego poczucia własnej wartości; • dostrzeganie swych mocnych stron i zasobów; • umożliwienie uczniom i nauczycielom, pragnącym pomagać innym osobom, podjęcia działalności wolontaryjnej;	W ciągu roku Wg kalendarza szkolnego Terminy ustalony przez organizatora Wg potrzeb	Nauczyciel języka polskiego, historii, bibliotekarz

		• propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od przemocy i uzależnień.		
Historia/ Godziny wychowawcze	• poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;	• klasyczne metody: opis, pogadanka, wykład • metody aktywizujące, oparte na działaniu, np. przygotowanie prezentacji • komputerowych, zajęcia z tablicą interaktywną, tworzenie programów multimedialnych, • filmy, praca z mapą, gry dydaktyczne, inscenizacje, przedstawienia. • wycieczki wirtualne do muzeów, miejsc pamięci • korzystanie z rekonstrukcji historycznych, • spotkania z ciekawymi ludźmi/świadkami historii	Wg planu pracy danej klasy	Nauczyciel historii, wychowawca, zaproszeni goście (świadkowie historii)
Muzyka/ Godziny wychowawcze	• poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;	• zajęcia edukacyjne z muzyki • udział w koncertach, przedstawieniach i audycjach muzycznych; • lekcje wirtualne w salach koncertowych, muzeach;	Zgodnie z planem pracy w danej klasie Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych i środowiskowych	Nauczyciel muzyki Wychowawca Przedstawiciele instytucji artystycznych, muzycznych, lokalni artyści

	• zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.	• współtworzenie koncertów, prezentacji, imprez muzycznych; • udział w projektach interdyscyplinarnych klasowych i szkolnych; • spotkania z artystami; • poznawanie lokalnego folkloru (koło gospodyń wiejskich), muzyki i twórców, w miarę możliwości współtworzenie kultury regionalnej w powiązaniu z instytucjami zajmującymi się upowszechnianiem kultury i sztuki; • udział w przeglądach, festiwalach i konkursach muzycznych		
Plastyka/ Godziny wychowawcze	• zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); • zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;	• zajęcia edukacyjne z plastyki • lekcje wirtualne w: galeriach, muzeach, obiektach sakralnych, pracowniach twórców; • tworzenie wystaw prac własnych, klasowych i szkolnych; • spotkania z artystami;	Wg planu pracy w danej klasie	Nauczyciel plastyki, przedstawiciele instytucji kulturalnych, artystycznych, twórcy ludowi, artyści

		• poznawanie zabytków i twórców regionu współtworzenie kultury regionalnej w powiązaniu z instytucjami zajmującymi się upowszechnianiem kultury i sztuki; • udział w konkursach plastycznych, • udział w konkursie „Artystą Być”		
WOS/ Godziny wychowawcze	• uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym;	• metody o charakterze decyzyjnym oraz metody kształcące umiejętności: społeczne, twórczego myślenia i rozwiązywania problemów (burza mózgów, drzewo decyzyjne, metaplan) • korzystanie z portali edukacyjnych oraz e-podręczników • korzystanie z tekstów źródłowych, słowników, leksykonów, map, wykresów, diagramów i zestawień statystycznych (w tym z badań opinii publicznej) • korzystanie ze stron internetowych instytucji	Zgodnie z planem pracy danej klasy	Nauczyciel WOS, wychowawcy Przedstawiciele instytucji, doradca zawodowy

	• uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy; • potrafi gospodarować swoimi zasobami finansowymi, oszczędza.	publicznych, w tym organów samorządowych, organów władzy publicznej, czy organizacji społecznych • metody autoprezentacji, rozwiązywania konfliktów i problemów, współdecydowania • metody pracy grupowej, w tym uczniowskie projekty edukacyjne • różne formy dyskusji • pokazy edukacyjne		
Przyroda/ Godziny wychowawcze	• kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;	• zajęcia edukacyjne z przyrody • spotkania z regionalistami • zajęcia warsztatowe • zachęcanie do działalności na rzecz swojej miejscowości	Zgodnie z planem dydaktycznym	Nauczyciel przyrody Wychowawcy Przedstawiciele instytucji
Geografia/ Godziny wychowawcze	• łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;	• zajęcia obowiązkowe geografii • metody i środki, które stwarzają warunki do dostrzegania piękna otaczającego świata w różnych jego aspektach,	Zgodnie z planem pracy danej klasy	Nauczyciel geografii Wychowawcy Przedstawiciele instytucji np. Nadleśnictwa, parków krajobrazowych

	• rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); • kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; • rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny", własnego regionu i Polski; • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;	sprzyjających kontemplacji wartości przyrody i obiektów dziedzictwa kulturowego; • stosowanie w jak największym zakresie pracy w grupach, stwarzającej warunki do kształtowania umiejętności komunikacji, współpracy, odpowiedzialności. • stosowanie metody projektu • organizowanie debat, seminariów, konkursów, wystaw fotograficznych, opracowywanie przewodników, folderów, portfolio, w tym z wykorzystaniem środków informatycznych i nowoczesnych technik multimedialnych; • wycieczki wirtualne krajoznawcze, edukacyjne • pokazy edukacyjne		

Informatyka/ Godziny wychowawcze	• opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami;	• zajęcia informatyki • prelekcje, pogadanki, prezentacje multimedialne	Zgodnie z planem pracy w danej klasie	Nauczyciel informatyki, wychowawcy
Wychowanie do życia w rodzinie/ Godziny wychowawcze	• jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;	• wdrażanie do radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz szukania pomocy. • radzenie sobie ze stresem i emocjami	Zgodnie z planem dydaktycznym	Wychowawcy, nauczyciel wdż

4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

PRZEDMIOT	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. UCZEŃ:	SPOSOBY REALIZACJI	TERMINY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Edukacja wczesnoszkolna	• wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;	• odpowiednie bloki tematyczne w edukacji wczesnoszkolnej • zapoznanie z planem ewakuacji szkoły, sygnałami i numerami alarmowymi; próbna ewakuacja • pogadanki dotyczące zasad bezpieczeństwa; • spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej • pokazy edukacyjne	Wg planu dydaktyczno-wychowawczego danej klasy Wrzesień Wrzesień, styczeń-luty czerwiec	Wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach I-III, policja, straż, instytucje, pedagog

	• stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet; • zna i przestrzega przyjęte procedury bezpieczeństwa;	• teatrzyki o tematyce zachowania bezpieczeństwa • konkursy dotyczące bezpieczeństwa dzieci • zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID 19 w celu wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa	Wg harmonogramu	

Informatyka/ Godziny wychowawcze	• posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich; • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; • przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; • propaguje bezpieczne rozwiązania w sieci.	• zajęcia edukacyjne z informatyki, • prelekcje, rozmowy, prezentacje multimedialne, • spotkanie z przedstawicielem policji – prelekcja dotycząca własności intelektualnej, • bezpieczeństwo w sieci – miesiąc bezpiecznego Internetu w szkole, • zapoznanie z profilaktyką antywirusową oraz sposobami zabezpieczenia komputera przed zagrożeniami, • uświadomienie konieczności roztropnego korzystania w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych, • wskazanie uczniom form pomocy - telefony zaufania dla dzieci i młodzieży - 116 111 oraz 800 800 605, • zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych (tablety, telefony, komputery), • zapoznanie uczniów z zasadami krytycznego korzystania z mediów i prasy.	Wg planu pracy w danej klasie Wg potrzeb	Nauczyciel informatyki, przedstawiciel policji, Wychowawcy, Nauczyciel informatyki

Wychowanie fizyczne/Geografia/ Biologia/ Godziny wychowawcze	• omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu; • zna i przestrzega przyjęte procedury bezpieczeństwa	• pogadanka, spacery wycieczki, zajęcia terenowe, • pogadanki, filmy edukacyjne, pokaz slajdów, opowieści dramowe, • pogadanka, dyskusje, pokaz, • rozmowy, dyskusje, pokaz, film edukacyjny, aranżacja scen, • pogadanka, pokaz slajdów, film edukacyjny, • zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.	Podczas zajęć terenowych, wycieczek szkolnych, kolonii, obozów wędrownych, biwaków W ciągu roku W ciągu roku W ciągu roku W ciągu roku	Nauczyciel w-f, biologii, geografii Rodzice, wychowawcy klas, samorząd uczniowski, Nauczyciel w-f, pedagog, psycholog

WOS/ Godziny wychowawcze	• rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; • przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; • wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; • przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;	• metody autoprezentacji, rozwiązywania konfliktów i problemów, współdecydowania • metody pracy grupowej, w tym uczniowskie projekty edukacyjne • różne formy dyskusji • korzystanie ze stron interneto-wych instytucji publicznych, w tym organów samorządowych, organów władzy publicznej, czy organizacji społecznych • refleksyjna obserwacja • lekcje organizowane we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, instytucjami oferującymi usługi poradnictwa zawodowego oraz organizacjami pozarządowymi (za zgodą rady pedagogicznej i rodziców)	Wg planu nauczania poszczególnych klas	Nauczyciel WOS Wychowawcy, przedstawiciele np. policji, służb bezpieczeństwa, instytucje, np. PPP
Technika/ Godziny wychowawcze	• przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z	• zajęcia edukacyjne z techniki • zadania praktyczne • tworzenie instrukcji korzystania z narzędzi, urządzeń, itp.	Wg planu pracy w danej klasie, wg potrzeb	Nauczyciel techniki, języka polskiego, wychowawcy, pielęgniarka, ratownicy medyczni

	narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia); • zna zasady bezpieczeństwa w czasie drogi do domu i do szkoły oraz poruszania się w ruchu drogowym; • uczeń wie jak bezpiecznie spędzać ferie zimowe;	• pogadanki dotyczące zasad bezpieczeństwa; • pokaz i ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy • spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej • omówienie zasad bezpieczeństwa w czasie drogi na trasie szkoła- dom • realizacja zajęć dotyczących bezpiecznego pieszego, pasażera i rowerzysty w ruchu drogowym, • Uczulenie uczniów na bezpieczeństwo w czasie ferii zimowych i letnich.		
Edukacja dla bezpieczeństwa/ Godziny wychowawcze	• wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; • zna i przestrzega przyjęte procedury bezpieczeństwa	• zajęcia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, • wizyty w instytucjach ratowniczych; • spotkania, prelekcje, wykłady z policjantami, strażnikami miejskimi, ratownikami • medycznymi, kombatantami, ekologami, psychologami itp.; • udział w konkursach, których zakres jest zbieżny z problematyką przedmiotu • edukacja dla bezpieczeństwa	Wg planu pracy w danej klasie	Nauczyciel przedmiotu, wychowawca, ratownicy medyczni, przedstawiciele policji, straży, ekolog, psycholog, kombatanci

Edukacja zdrowotna/ Godziny wychowawcze	• świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;	• zajęcia edukacyjne wychowania do życia w rodzinie • zajęcia warsztatowe • prezentacje multimedialne • godziny wychowawcze • lekcje biblioteczne • koła zainteresowań	Wg planu pracy w danej klasie	Nauczyciel przedmiotu, wychowawcy

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

Dyrektor szkoły:

1. stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
2. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
3. inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
4. stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
5. współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz Wolontariatem i Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
6. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
7. nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
8. nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego
9. nadzoruje przestrzeganie procedur bezpieczeństwa oraz stwarza warunki do ich respektowania.

2. **Rada pedagogiczna:**

    1. uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
    2. opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,
    3. opracowuje, zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
    4. uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
    5. uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. **Zadania wychowawczo – profilaktyczne nauczycieli:**

Nauczyciel ma za zadanie:

1. Wpływać na większe poczucie bezpieczeństwa w szkole poprzez:

- monitorowanie obecności obcych osób w szkole (woźny, odpowiedzialni nauczyciele dyżurujący na korytarzach),
- uświadamianie uczniom konsekwencji prawnych wynikających z niewłaściwych postaw (kradzież, wymuszanie, grożenie, zażywanie używek),
- przypominanie uczniom praw chroniących ich godność osobistą i własność,
- podejmowanie działań wychowawczych mających na celu eliminowanie pojawiających się zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań (w oparciu o procedury interwencji) oraz motywowanie uczniów do nauki,
- kontrolowanie realizacji obowiązku szkolnego oraz pracowanie nad poprawą frekwencji – szybkie reagowanie nawet na krótkie nieobecności (uściślić współpracę z wychowawcami, wspólnie omawiać problem uczeń, rodzic, wychowawca),
- zachęcanie, w ramach zajęć na godzinach wychowawczych, uczniów do szukania pomocy w sytuacjach trudnych dla siebie i innych,
- kontynuowanie współpracy z instytucjami wspierającymi rozwój dziecka (GOPS, Policja, Sąd Rodzinny, stowarzyszenia i organizacje, PPP),
- zachęcanie uczniów do rozwijania różnych form aktywności pozalekcyjnej (koła zainteresowań, wolontariat, zajęcia wyrównawcze),
- pracowanie nad umiejętnością formułowania problemów i szukania rozwiązań,
- konsekwentne w egzekwowanie przepisów szkolnych (Statut),
- sumienne pełnienie dyżurów nauczycielskich na przerwach między lekcjami, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc niebezpiecznych,
- konsekwencję w egzekwowaniu wprowadzonych przez grono pedagogiczne zmian, np. kontrolę obuwia zmiennego na pierwszych zajęciach lekcyjnych w każdej klasie,
- wdrażanie i kontrola przestrzegania procedur bezpieczeństwa przyjętych w związku z sytuacją epidemiczną.

2. Na bieżąco przypominać statutowe prawa i obowiązki ucznia.
3. Uświadamiać znaczenie tych spośród norm szkolnych, które wpływają na postępy w nauce: aktywność na lekcjach, odrabianie zadań domowych i konsekwentnie egzekwować przestrzegania przyjętych zasad.
4. Zwracać większą uwagę na kulturę słowa uczniów.
5. Wdrażać do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
6. Konsekwentnie i systematycznie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów wobec nauczycieli, personelu szkoły i innych uczniów zgodnie z zapisami statutowymi.
7. Uświadamiać rodzicom istnienie różnic w zachowaniu uczniów w domu i w szkole w oparciu o bieżącą dokumentację zawierającą szczegółowy opis postawy ich dziecka.

4. **Zadania wychowawczo – profilaktyczne zespołów przedmiotowych:**

Nauczyciele bloku humanistycznego:

- wyrabianie nawyków rzetelnej, uczciwej i planowej pracy oraz wytrzymałości w dążeniu do celów,
- budzenie szacunku dla dorobku pokoleń, osiągnięć różnych ludów i pracy człowieka,
- kształtowanie postaw poszanowania dobra wspólnego społeczności lokalnych i szkoły,
- uświadomienie potrzeby przyjaźni i dobra stosunków pomiędzy poszczególnymi ludźmi jak i organizacjami państwowymi,
- rozwijanie postaw patriotyzmu i przekonania o konieczności sumiennej pracy każdego obywatela RP (w tym i ucznia),
- budzenie dezaprobaty dla wad narodowych Polaków i uświadomienie potrzeby walki z nimi,
- ukazywanie roli dbania o własne zdrowie i zdrowy styl życia w rozwoju całego narodu,
- rozwijanie prawidłowych więzi między rodzicami i dziećmi,
- przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego macierzyństwa i ojcostwa w przyszłości,
- umacnianie przekonania, że przemoc i agresja nie mogą być sposobem rozwiązywania sporów i nieporozumień między ludźmi XXI wieku.

Nauczyciele bloku matematyczno – przyrodniczego:

- wspomaganie uczniów w rozpoznawaniu i rozwijaniu własnych zainteresowań,
- ukazywanie, że zdobycze cywilizacyjne źle wykorzystywane mogą niszczyć zdrowie i życie,
- uwrażliwienie na szkodliwość palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków,
- poznawanie zdrowego stylu życia i podkreślanie jego zalet,
- przestrzeganie zasad bhp podczas doświadczeń fizycznych i chemicznych,

- kształtowanie umiejętności argumentacji.

Nauczyciele bloku przedmiotów sprawnościowych:

- rozwijanie różnych form aktywności fizycznej uczniów,
- utrwalanie przekonań o pozytywnych efektach zdrowotnych nawyków życia,
- poznawanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego,
- rozwijanie uczuć estetycznych,
- ukazywanie sztuki jako jednej z form samorealizacji i środka niewerbalnego komunikowania się,
- organizowanie zawodów sportowych w celu pozytywnego zademonstrowania swojej zręczności i sprawności fizycznej,
- kształtowanie umiejętności wybierania wartościowych rozrywek.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne wychowawców klasowych:

1. pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych – uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły,
2. podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
3. współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, wywiadówki profilaktyczne,
4. diagnozować sytuację rodzinną ucznia,
5. umiejętnie organizować życie klasy, integrując cały zespół,
6. uświadomienie uczniom konieczności stosowania się do przepisów i zasad bezpieczeństwa w szkole, na wycieczce, w drodze do i ze szkoły, w ruchu drogowym,
7. wdrażanie uczniów do organizowania estetycznego i kulturalnego spożywania posiłków, wyrabiania nawyku dbania o higienę ciała, estetykę stroju i otoczenia,
8. zapoznanie uczniów ze sposobami zachowania się w przypadku zagrożeń cywilizacyjnych dla zdrowia i bezpieczeństwa człowieka, wychowanie dla bezpieczeństwa,
9. wyrabianie u uczniów postawy odpowiedzialności za siebie, członków rodziny, grupy rówieśników,
10. wdrażanie uczniów do prawidłowych relacji i pozytywnej atmosfery między członkami rodziny, koleżankami i kolegami z klasy i szkoły,
11. zachęcanie wychowanków do podejmowania działań na rzecz kasy, szkoły, rodziny, najbliższego środowiska,

12. uczenie uczniów świadomego korzystania z praw obywatelskich,
13. wskazywanie różnorodnych metod porozumiewania się w sytuacjach problemowych (negocjacje, ugody, ustępstwa, różnice zadań, dialogi),
14. współpraca z rodzicami, organizowanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej i opiekuńczej najbardziej potrzebującym,
15. uczenie asertywności i empatii,
16. realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
17. organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
18. kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości estetykę klasy, szkoły i otoczenia,
19. kształtowanie u uczniów postawy szacunku wobec symboli narodowych,
20. wdrażanie do kultywowania świąt, tradycji, zwyczajów i obrzędów,
21. motywowanie uczniów do odwiedzania miejsc pamięci,
22. wdrażanie uczniów do uczestnictwa w życiu kulturalnym szkoły, regionu, kraju,
23. motywowanie uczniów do naśladowania wyznaczonych wzorców osobowych, literackich, historycznych i współczesnych,
24. umożliwienie uczniom kontaktu z dziełami sztuki plastycznej w galeriach, muzeach, oraz organizowanie spotkań z twórcami kultury,
25. ukazywanie uczniom możliwości spędzania wolnego czasu, organizowania bezpiecznego wypoczynku i planowania pracy,
26. systematyczne informowanie (telefoniczne, listowne) rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
27. pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości,
28. pomoc w rozsądnym korzystaniu ze środków masowego przekazu i przeciwdziałanie uzależnieniom od telewizji czy komputera,
29. prowadzenie grupowych zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery zawodowej,
30. realizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
31. współpraca ze szkolnym doradcą zawodowym,
32. współpracować z pedagogiem szkolnym, psychologiem poradni psychologiczno – pedagogicznej i innymi konsultantami, mając na uwadze udzielenie specjalistycznej pomocy uczniowi oraz jego rodzicom/opiekunom,
33. dbać o atrakcyjną formę spotkania z rodzicami/opiekunami (spotkania inaugurujące współpracę, informacyjne, okolicznościowe),

<u>Zadania wychowawczo – profilaktyczne wychowawców:</u>

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły,
- czuwa nad przestrzeganiem procedur bezpieczeństwa.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne pedagoga:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- egzekwowanie od wychowawców klas realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego,
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przemocy,
- otoczyć indywidualną opieką każdego ucznia, szczególnie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- diagnozować sytuację rodzinną ucznia,
- funkcjonowanie anonimowej skrzynki kontaktowej – skrzynka szybkiej interwencji,
- pedagogizacja rodziców,
- współpracować z instytucjami działającymi na rzecz szkoły i dziecka.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne psychologa:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;

- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

Zadania wychowawczo – profilaktyczne koordynatora ds. edukacji zdrowotnej:

- pozyskiwanie uczestnictwa członków społeczności szkolnej i sojuszników wśród rodziców i społeczności lokalnej oraz podjęcie wzajemnych zobowiązań, niezbędnych dla skutecznych działań,
- inicjowanie, organizacja i koordynowanie prac związanych z promocją zdrowia w szkole (planowanie i ewaluacja działań),
- udzielanie wskazówek, zakresu tematycznego wychowawcom klas do realizacji na zajęciach z wychowawcą,
- współudział w kształceniu pracowników szkoły w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- rozwijanie własnych umiejętności z zakresu promocji zdrowia,
- kształtowanie zachowań (stylu życia) i warunków sprzyjających zdrowiu, jego poprawie i ochronie,
- uświadomienie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych,
- uświadomienie korzyści z troski o własne ciało oraz aktualnych zagrożeń dla zdrowia,
- kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych,
- propagowanie różnych dyscyplin sportowych wśród młodzieży szkolnej jako formy zmniejszającej zachowaniom agresywnym,
- wdrażanie do aktywnego udziału całej społeczności do kultywowania właściwych zachowań prozdrowotnych,
- wdrażanie do większej aktywności fizycznej,
- propagowanie zasad zdrowego odżywiania, przestrzeganie zasad dbałości o higienę osobistą,
- współpraca z rodzicami,
- wdrażanie procedur bezpieczeństwa przyjętych w związku z sytuacją epidemiczną.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne koordynatora ds. wolontariatu:

- promocja idei wolontariatu,
- koordynowanie pracy wolontaryjnej,
- prowadzenie spotkań,
- podejmowanie różnych form pomocy charytatywnej,

- współpraca ze szkolnym samorządem uczniowskim.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne doradcy zawodowego:

- koordynowanie wewnątrzszkolnej działalności informacyjno – doradczej szkoły,
- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych,
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjno – zawodowych uczniom i ich rodzicom,
- prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery zawodowej,
- realizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- kierowanie w sprawach trudnych do specjalistów,
- współpraca z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotów,
- wzbogacanie warsztatu pracy,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne rodziców:

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jago dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą, a co za tym idzie nie używało wulgarnych zwrotów, nie paliło papierosów, nie używało alkoholu, nie używało narkotyków, oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny,
- w celu zapobiegania w/w zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym bądź Dyrektorem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łękach,
- czuwają nad przestrzeganiem procedur bezpieczeństwa.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne szkolnego samorządu uczniowskiego:

- samorząd jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów i koleżanek,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

Realizacja zadań wychowawczych odbywa się również poprzez organizację i realizację imprez i uroczystości szkolnych. Wydarzenia te realizowane zgodnie z opracowanym kalendarzem imprez i współpracy z samorządem szkolnym, radą rodziców i radą pedagogiczną.

VIII. EWALUACJA

Analiza skuteczności realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz dokonywanej ewaluacji. Ze względu na różnorodność form i metod stosowanych przy realizacji programu, zakłada się także różnorodne formy monitorowania pracy:

- rozmowy z rodzicami i uczniami,
- obserwacja i analiza zachowań,
- zapisy w mobidzienniku,
- zestawienia wyników w nauce i frekwencji,
- nadzór szkolnego zespołu wychowawczego (wg potrzeb – w ciągu roku szkolnego),
- nadzór Dyrektora ZSP w Łękach (wg potrzeb – w ciągu roku szkolnego),
- sprawozdania z działalności pedagoga szkolnego, nauczycieli oraz wychowawców (wg potrzeb – w ciągu roku szkolnego),
- sprawozdania poszczególnych struktur szkoły,
- sprawozdania z nadzoru pedagogicznego,
- wyniki konkursów,
- kronika szkoły,
- tablice informacyjne, gazetki szkolne,
- opinie osób i instytucji współpracujących ze szkołą,
- analiza dokumentów.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Łękach został pozytywnie zaopiniowany/uchwalony przez Radę Rodziców w dniu …….…….. 2025 r., zatwierdzony i przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną na spotkaniu w dniu ……. 2025 r.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał w oparciu diagnozę potrzeb i problemów występujących w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Łękach czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Diagnoza została przeprowadzona we wrześniu 2025 roku w oparciu o analizę wyników ankiet skierowanych do w/w respondentów.

Wnioski z ewaluacji i aktualizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

W wyniku przeprowadzonej ewaluacji wśród nauczycieli stwierdzono, że uczniowie naszej szkoły w zdecydowanej większości czują się bezpiecznie. Nauczyciele wskazują, że uczniowie posiadają wiedzę na temat zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia oraz potrafią reagować, gdy ktoś potrzebuje pomocy. Wszyscy ankietowani potwierdzili, że systematycznie prowadzą rozmowy z uczniami dotyczące bezpieczeństwa i właściwego postępowania w trudnych sytuacjach.

Z diagnozy wynika jednak potrzeba dalszego wzmacniania poczucia bezpieczeństwa w przestrzeniach wspólnych, szczególnie w toaletach szkolnych, które zostały wskazane jako miejsce, w którym uczniowie mogą czuć się mniej komfortowo. Zauważono również problem izolowania się niektórych uczniów, co wymaga pogłębionej pracy wychowawczej i profilaktycznej.

W związku z powyższym, w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym wprowadza się następujące kierunki działań: podejmowanie działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa w toaletach szkolnych (monitoring, dyżury nauczycieli, działania porządkowe i wychowawcze), wzmocnienie działań integrujących zespół klasowy i przeciwdziałających izolacji uczniów (warsztaty, projekty klasowe, działania z zakresu integracji społecznej), kontynuację rozmów i zajęć profilaktycznych dotyczących reagowania w sytuacjach zagrożenia i wzajemnego wsparcia.

W Programie uwzględniono także kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025 i 2025/26 oraz wnioski z nadzoru pedagogicznego.